

Tūoiznapāvan, 23. februārī

Tuoi āigast

Āigakerrō "Līvli" subsidōb "Helsingin Akateeminen Heimoklubi".

Jumal um ārmast.

Jumal um ārmast; ja kis ieb ārmastōzō, se ieb Jumalō ja Jumal ieb tāmmō.

I, Jān, 4. I6b.

Īdstō muiniz vana aiga kōnīgōst
ēb nādāst lāu te volvī kōnd nānd

āpailtōkši ja kizzimiži. Pida nāntōn vōra kild jedsō, kus pilōb pālō kēratōt: Jēzus Kristus. Tieda ja vol tuodsti - viñdig um siz sin puol! Jumal um ārmast ja um ka mēdi pāstōn.

P.R.Lerch pierrō.

Līvōd pāp līb Rānda s. 28. februar kū pāvan līb Irai pyvaskuodas lāt līvō ja letkielsō. Izand pāp Häusler tulab siz ka Irael. 6.märtsōs līb lāt Kūolka pyvaskuodas ja 13.märtsōs Piza pyvaskuodas. Vait aigiz līvōd pāp kāb kylast kyllō ja pidabsāl lātidi.

yī sie mētlōmōst. Nei se leks pavast pāvvō jeddōpēdōn - kōnīg iz sā vastukstō. Umit perizōks tādsō äb tādsō kovalōn volāndamōst sūrizandōn vastukst. Ja vastuks kiliz: "Mida emīn ma yī sie aza mōtlōb, siēda veitim ma siestō tiedab".

Ku so opatōt miez ni sie vastuks ëgīst vol kuodstōn (spriežōn), kui siz mēg nei lītōld vāsimō kītō: Jumal um ārmast. Kis vōtab ents pāl sieda kītō, ku Jumal um ārmast?

Jumal um ārmast, siestō tab apost ūl Jān mēdi ents rāntīs tuodstō (pōrlietsintō), ku ta kītō: "Sie jūs um Jumal ārmast vastō mēdi nādōb tund, ku Jumal etōs ykssyndōn pūoga um māilmō sātōn, ku mēg lōb tām vōiksmō jellō". - Ykssyndōn Jumal pūga, Jēzus Kristus, um nägtōks, ku Jumal um ārmast. Ja sie Jumal pāl, kis um ārmast, "kis Jēzō sīzal ēntsta nägtīz", māddōn um uskōmōst ja äb tuodōm āpailtō (soubō). Aga kui um mādkōks? U mēg äb üomō kunad yī Jumal ārmast äpailtōnōd? Pāgin kōrd māddōn tulab äda, mād vonā arabōb ja kadub. Pāgin kōrd māddōn um sātōt mingi vīga pālō. Nā, vān siz akub äpailtōmi yī Jumal ārmast. Ku rīstingōn īdōkabal lāks jōvist, siz äb volks sugid lālam Jumal ārmast pālō uskō.

Mād jūs algō se nei volgō. U riem sō aga ädas, māddōn um vissist uskōmōst: Jumal um ārmast! Vān, ārmaz rīstōt vel, mis Jumal sin pierast tei. Ents ykssyndōn pūoga Jumal sātīz māilmō, ku sa lekst Jumal lapsōks. Siedaig sānō sa, uod grumanikaks vond Jumalōn, no sie tei pat. Aga Jēzus tuī, sa vōid pēliz kād vōttō yī patud joud ja sie pierast tegiž Jumal jūrō sādō. Riek um vāldinī.

Pida īdō kabāl mielsō, ku Jumal um ārmast. Nūzōgō siz kyl ka pāgin

ne rāntōd attō Sūomōs väggi armōd - andtōt ulzō jōva kūztuoistōnt kōrdō.

ast.

"Līvlistō" at pānnōd sātōm rā pierast vastō 30 sūomlist ja yks tuoī ka Rūotsmāld (Zvīedōrmāld).

"Līvlīz" pierast rādō at sātōnā ka mūnda mād mā līvli.

Līvōd nūord it Rāndas.

Paldin sāb tiedōt "Līvōd nūord it" pierast alizkera (statutōd). Sidni tulab kizzimi, u sellist itō sugid um vajag māddōn umitōgōdā um jōva it? Ma kītō, ku sellī it um jemiñ kui vajag. Mēg fīz nāmō, ku aigast aigastīn līvōdōn ieb veitōks nūori, kis mūostabōd līvō kīeldō. Vanbistōn um veitō aigō, laz ne vōinōd murtō yī sie, u läps mūostab, aga äb mūosta līvō kīeldō. Nei läps kazab sūrōks ja vōrōd tūld yī sie aiga tāmmōn at pūgōnōd kūoriz, ku āma kīeldō äb uo vajag ja nei ta sieda ka äb mūosta. Skuolsō ka äb jōda līvō kīeldō opatō. Yī pyvapāvad ja mun vait aigad, ku mād rouz at tyestō vāldinī, nāntōn äbūo kūozō kus ne vōikstō kubbō lādō ja midēgōd tārpalist tiedō, luggō ja rōkan-dō. Vait aigad sābōd piddōz lastōt nei, ku nēsti äb uo midegōd tārpalist pālō iend ja mūnda kōrd, ents nouvōmīz aigō äb ëgīst piddōz laskōs, ne at emīn jara väzzōnōd, kui tyestō. Sellist "nouvvōmīz aigad" - iebōd jeng ja leja jūsō set kaijō. Sidnī ni "Nūord it" volks väggi kūozōs. Se volks kūoz, kus līvōd, kui nūord nei vanad, vōikstō tūlda kubbō, andō īd tuoizōn jōvvō

Nr 3.

Līvli

Tuoiznapāvan, 23. februarōs

Tuoi āigast

Āigakerrō "Līvli" subsidōb "Helsingin Akateeminen Heimoklubi".

J u m a l u m ā r m s t .

Jumal um ārmast; ja kis ieb ār-
mastōzō, se ieb Jumalō ja Jumal ieb
tāmmō.

Īdstō muiniz vana aiga kōnīgōst
sāb nīždōt, ku ta vollli kōrd pand
yōd koval mien kyzzimiz jeddō: mis
um Jumal?

Opatōt miez pāliz yōd pāva aigō,
ku ta vōiks yl̄ sie tagan mōtlō, no
gle pāva lopandōksōl tāmmōn vēl iz
uo vastukstō ja ta pāliz vēl kaks
pāvvō jūrō mōttōltōbōks. Ku ne kaks
pāvvō ka volitō piddōz lānčd, koval
kitiz, tāmmōn vollli vel kuolm pāvvō
yl̄ sie mōtlōmōst. Nei se leks pāvast
pāvvō jeddōpēdōn - kōnīg iz sa
vastukstō. Umit perizōks tādsō äb
tādsō kovalōn volāndamōst surizandōn
vastukst. Ja vastuks kiliz: "Mida
emin̄ ma yl̄ sie aza mōtlōb, sieda
veitim ma siestō tiedab".

Ku se opatōt miez ni sie vastuks
ōdigist vol' kuodstōn (spriežōn), kui
siz mēg nei litōld vōimō kitō: Ju-
mal um ārmast. Kis vōtab erīts pāl
sieda kitō, ku Jumal um ārmast?

Jumal um ārmast, siestō tab apost
ōl Jān mēdi erīts rāntis tuodstō
(pōrlietsintō), ku ta kitōb: "Sie jūs
um Jumal ārmast vastō mēdi nādōb
tund, ku Jumal etō ykssyndōn pūoga
um māilmō sātōn, ku mēg lōb tām
vōiksmō jellō". - Ykssyndōn Jumal pūo
ga, Jēzus Kristus, um nägtōks, ku Ju-
mal um ārmast. Ja sie Jumal pāl, kis
um ārmast, "kis Jēzō sizal erīsta
nägtiz", māddōn um uskōmōst ja äb
tuodōm apaitōt (soubō). Aga kui um
mādkōks? U mēg äb üomō kunad yl̄ Ju-
mal ārmast apaitōnōd? Pāgin̄ kōrd
māddōn tulab äda, mād von̄ arabōb ja
kadub. Pāgin̄ kōrd māddōn um sātōt
mingi viga pālō. Nä, vān̄ siz akub
apaitōmi yl̄ Jumal ārmast. Ku rīst-
ingōn ydōkabal lāks jōvist, siz äb
volks sugid lālam Jumal ārmast pā-
lō uskō.

Mād jūs algō se nei volgō. U riem
sō aga ädas, māddōn um viissist uskō-
mōst: Jumal um ārmast! Vāj, ārmaz
ristōt vēl, mis Jumal sin pierast
tei. Erīts ykssyndōn pūoga Jumal sā-
tiz māilmō, ku sa iekst Jumal laps-
ōks. Siedaig sānō sa, uod grumanikaks
vond Jumalon, no sie tei pat. Aga
Jēzus tul, sa vōid pēliz kād vōttō
yl̄ patud joud ja sie pierast tegiz
Jumal jūrō sādō. Riek um vāldin̄.

Pida ydō kabal mielsō, ku Jumal
um ārmast. Nūzōgō siz kyl ka pāgin̄

äpaitōksi ja kizzimiži. Pida nānt-
ōn vōra kild jedsō, kus pilōb pālō
kēratōt: Jēzus Kristus. Tieda ja vol
tuodsti - vīndig um siz sin puol!
Jumal um ārmast ja um ka mēdi pāst-
ōn.

P.R.Lerch pierrō.

Suomō kēratijid
It - Suomen Kirjal-
lisuuden Seura - sā-
tiz lāndzāigast Talšpyvadōks livō
eddistmiedōn rāntō "Kalevala", mis
sūomlist rouvīlast kuorīōn kubbō
ja kēratōn ylzō doktar Elias Lön-
rot. Sūr tienu sūomlistōn yl̄ knas-
sōd, vārtlist rāntōd. Vōib nādō, ku
ne rāntōd attō Suomōs väggi armōd
- andtōt ulzō jōva kūzuoistōnt
kōrdō.

ast.

"Līvlistō" at pānnōd sātōm rā
pierast vastō 30 sūomlist ja yks
tuoi ka Rūotsmāld (Zviedōrmāld).
"Līvliz" pierast rādō at sātōnča
ka mūnda mād mā līvli.

Līvōd nūord It Rāndas.

Paldin̄ sāb tiedōt "Līvōd nūord
it" pierast alizkōra (statutōd). Sið
ni tulab kizzimi, u sellist Itō su-
gid um vajag māddōn umitōgōd um
jōva it? Ma kitōb, ku selli It um
jemin̄ kui vajag. Mēg iž nāmō, ku
aigast aigastin̄ līvōdōn ieb veitōks
nūori, kis mūostabōd līvō kieldō.
Vanbistōn um veitō aigō, laz ne vōi-
nōd murtō yl̄ sie, u läps mūostab
aga äb mūosta līvō kieldō. Nei läps
kazab sūrōks ja vōrōd tūld yl̄ sie
aiga tāmmōn at pūgōnōd kūoriz, ku
āma kieldō äb uo vajag ja nei ta
sieda ka äb mūosta. Skuoisō ka äb
jōda līvō kieldō opatō. Yl̄ pyvapā-
vad ja mun vait aigad, ku mād rouz
at tyestō vāldin̄, nāntōn äbūo kūozō
kus ne vōikstō kubbō lādō ja mide-
gōd tārpalist tiedō, luggō ja rōkan-
dō. Vait aigad sābōd piddōz lastōt
nei, ku nēsti äb uo midegōd tarpa-
list pālō iend ja mūndā kōrd, erīts
nouvvōmiz aigō äb ūigist piddōz.
laskōs, ne at emin̄ jara väzzōnōd,
kui tyestō. Sellist "nouvvōmiz ūi-
gad" - iebōd jeng ja leja jūsō set
kaijō. Siðs ni "Nūord it" volks
väggi kūozōs. Se volks kūoz̄, kus li-
vōd, kui nūord nei vanad, vōikstō
tūlda kubbō, andō yd tuoizōn jōvvō

nõvvõ, luggõ jõvdí räntidi, mängõ mingizi äb mingizi mängidi ja kül- dõ jõvdí jeddõ luggimizi. Ama sūr tõe "Nuord It" itlistõn volks kyl ama joudkõks piddõ kubsõ livõ nuo- ri ja opatõ nedî volda livlistõks. Sies itsõ itlistõks vðikstõ volda äb sugid nuorð id aga amad, kien um livõd rou tõurõz, ja kis tab, algõ livõd kel nei pakand kaddõg. Sien äb volks kunaid kaddõmõst. Siestõ, livõd, pilõm virgsõ yl ents rou. Ka mäd sug roud tabõd, laz Randas volgõ it, kis ents merkõks parks ka zatõ livõ rouyõn nuorð kazamt, kis armastõks ents rouvõ yl ama jemin. "Livõd Itõn" selli volks jõva abli.

V a n a d l i v õ y l d z l i s t k a z u d !

Teg saggöld pidat sur ujdõks entsta livõks nuttõ ja ents äma- kieldõ yl üld laskõ. Vol ykskõrd yks joutõm riistung ilma päl, ta ru- jas irgsõ kitiz, ku ta Kristõ äb tundiji. Teg tiedat, ku yl sie rök vol tämmõn pierrõ kibdistõz itkõ- mõst ja ents rök ama fizisk ja psichisk joudkõks nutamõst tagiž ja tazantõmõst. Nei iz ka mesti, juga yks, kis et ämakieldõ puol- õm, kis kartam, ku set sie pierast äb li ukkõ lõemõst, pierrõ, ku sil- mad sabõd valdiz, nãmõ, ku livõd. kiel - livõd briljant uomõ ent- kultur rujas äb õigist jalgad ala suotkõnõd. Kuonnõ munida kõrd vanit- lõmõ spiegilõ u edmõz um kõrdal. Siz ni vanitlõm sieldõz ämakiel spiegilõ, mis kultur mäg pald mäddõn Puoj Ameriks vanad livõd nägtõbõd. Sal vana kepar Ardrõks Berthold, kis kougon vörismäsi kõgiu- jellõn, sur sugkõks - Ardrõks Kri- steinõks - kui siprikist dzentõlma- nõd vailõ katõd, yl livõd kiel min paldin kératõbõd nei: "Sieda mittõ

T e o d o r i k .

It' priestõrt Vena puolõ ratstam nääb, Ta pyva viedrist, räntõ pidab kädsõ Ja juga yks võks mõtlõ tända nääsõ. Ku ruja jür ta zakramentõks läb. - Mikspierast ydõkabal silmad ta Nei ädastiz ja argstiz ymmar etab. Ja kylad kärandoõdõks kylgõ jetab, Kas jõvvõ tiedsõ kärtamõst volks ka? - Set pietuksõks sal tämmõn kädsõ ätõ Viedrist ja pyva räntõz, näutkõks tab Ents pimdist tämist livlist jedstõ kattõ Teodorik. - Ku mästõ ulzõ sab, Siz läb ta suodaväggõ palam Ruomõ, Läb izandidi livlist mazõ tuomõ.

kunad äb voi jara unnõ, Sa void sie- da jõvist aru sädõ, ku nei kougon Ameriks sab livõd kel kilstõt. Ku meg kubbo sámõ, siz livõd kielõn e- mi kuož!..

A.Berthold
Cesõs.

L e t m a l d .

E s t l i s t v a l i k s
p y v s i -24.februarõs - letlist- estlist it pidab pyvdí Mustapäd zalsõ Rigõs. Pyvsi vøtab jaggõ ka vond Estima valiks vaism prof. Piip.

Aigakeraad tietõbõd, ku Rigõs ydõ luomod tarrõ 14.2.salliz päzzõn siz- zõl yks ents II a.v.poiški, pikstõn ents palg vastõ lou krõtint, kus se ents kärpaks vol kiskõn tämmõn sil- mad ulzõ ja arõnd loigi.

Rigõs yids bùcäidi känõd kakš vörõst miestõ tämiksõs mydõb vörõ- ma kangidi. Yks köpmiez kizzõn nänt kädstõ dokumentidi. Võrõd jettõnõd ents tsemolan kangõiõks buodõ ja iz urgõnõd jara. Pierrõ voltõ tunnõd ents tsemodan tagan, siz politsei vöttõn nänt kimpõ. Sai nädõb, ku ne at Italij mä rouz. Ne voltõ rouvõn, kis iz tundõt kopõ, mõnõd Letmä kan- gidi yl tõurõ ra ja nei peilõnõd vastõ 100 lattõ pâvast. Yl pietamiz, kui ka yl mõmiz ilmõ vélõmõt, näntõn kuoõdõl andamõst vastukst.

"J.Z" tietõb, ku Ministõrd kabi- net yuolpavan, 13.februarõs, kuoõs- tõn(nospriežõn) üd tsukkõr fab- rik tiedõ Krustpilõ. Sie fabrik ju- rõ ulatijid tõodõ bieidi amastLat- galast, pids Vänta-Krustpil rôdariek kõ Zemgalõst ja pids Rigõ-Daugavpil ja Gulben-Pļavini rôdariekidi Ida- mäldi. Finants ministriõn fabrik pie- rast lib vostamõst exits 20 ha mädõ.

S a r m a l .

jatk)

Jara tulõsõ tul nei, ku mäddõn sugid iz jo maksamõst. Estlist pi- distõ medõ sugudõks. Izand advokat Treufeldt ja munt izandõd kien ni- midi ma äb mädlõ, ja Kuresaar nuor- neits arst. nägtistõ mäddõn "Sär- mä linnõ". Nõ, se um knas kyla, pagin' um alastõ. Nizist, ku Kuresaarõs vol- ki set yks ainagi kuoda, kien jüs äb kazajid pud.

Sie pyvapavan vol Kuresaarõs sur tõrg. Sevol piga nei iz sur, kui Pis- kiz mar' tõrg Duonigs, set lieggõ iz ūo. Sydamiz skuolsõ sugvelid tastõ kultõ mingiz loul mäd kädstõ. Laz kyl medõ vol vetõ, ja iz uomõ ka kui övad lõlajid, ykstõz lõlizmõ. Est- listõn ama jemin' mielpierrõ vol "Livli ma uob". Mingiz strek volmõ

U riist māsti.

Sūomōs rou ieltimizōs yl alkohol kieldōks jara nustamiz sai nōeb, ku rou sūrimi jagu tāb, laz se sāgō jara nustōt. Yl kieldōks pandōks jara nustamiz ni sai rōkadtōt ka edus kuntas. Sait pidtōt pāgin rōkidi, kus kiliz lōbbō, laz ne, kis atō vastō alkohol, lūonōd roust sydamizi ja rou vaizō parimt jelamist, opatōnōd ja tienōd tȳedō nuord vaisō, siz rou jelami läks parimetōz jeddō-pēdōn, kui kieldōks pandōksōks.

Lopandōksōs kieldōks pandōks sai 120 īelkōks vastō 45 īeldō jara nustōt.

Februār Irgandōksōl vol Helsīn-kis sūr tūlkai. Paliz jara vōliks rōderiek pāsinōd fabrik wagonōd jag. Tūlkai īrgiz kielala 10 ja paliz mingist kaks stuks. Tuī vol nej sūr, kui kistantijid izt satō aieda sugid kistantōm. Nāntōn vol vēdamōst tulstō mūdi fabrik jeli-dī. Tūlkaitō kaijō um 3 - 4 milj. Sm. markō.

Sūomō agrar parti andōn parlamentōn interpelatsij, kus kizub, mis parlament um tiend ja tieb vastō. Saksanā vōidag toī sūrōks tiemōst.

Katuolōd usk Sūomōs? Katuoī usk

ka "Nuord Itsō". Sāl kēratizmō entš nimia vōrōd rāntiz. Leksmō ju kōgaz. Yds kūczōs vol ēstlistōn kivstō mā-dōltōks ja mādōltōks vastō vol lan-gōn kivatō suodamiez. Mēg pānnō kā-duā kūkbō ja mōtlizōm yl bričigiz. Kri, ku iz ūo mitytō puskō, mis volks-piški mādōltōksōks Livōd Rān-dast. Yds kūczōs vol bazar. Sāl sug-velid īndist māddōn téjō.

Üdōg tuī pakand jūrō. Tējizmō te-giz lēniz pāl, slestō ku tāzmō jedsō yedō stuodōrdōn piddōz sādō. Piddōz lädeō eimō fātlist jaktklubō"; ka tāssō voltō māddōn vastō lem syda-mōks reuz. Iz ūo suggō miel pierast tūlda jara. Motor laja vol valmōz. Sidamist tiennōs īndizmō käte amad sōbredōn ja kutsizmō ka nēdi mād jūrō sērsōm. Mied vēnkist kybardōks naist križdōgēdōks, vēl kōrd "nēmiz sāmō" ja läipōd viatō mēdi tegiz Kuramāl tēgiz. Mier kyl iz ūo emin nei vaga kui tuldsō, ega slestō vol piški mur, az ka mingi lasktz yl kenit.

Nēdōzōl varald volmō tegiz kuon-pō. Amad tucimō līnōz entšōn ama knā-židi mādōltiksi. Vēl kōrd "sūr tie-nu" sugvelidōn. "Nēmiz sāmō!"

Kis lougō sýeb, se kōgīn sýeb.

Irgōb rāzin id laggō puoīnuolist protestantōd mād kouti laigald. Ka Sūomōs suggijid id katuoīlōd lāt-kubud. Kaks azzō, kēratōb "Riga am Sontag", abēdōd sien sāl laggō. 1) Um vel joudsō pandōks, ku kuod pierro zidōd vōibōd set sāl jellō, kus nāntōn sāb nägtōt, no ku zidōd ieyōd katuoīlōd uskō, siz ne vōibōd amsi pūolisi jellō; 2) katuoīlātkutud ab kizzōt ents id lātlist, kād-stō ema iga pyvekuoda maksamizi. Lutard jūsō se um lītōld:um maksamōst.

Sūr engliš pūd firm um pand Esti vāliksōn jeddō, ku ta vostaji, ama valmōz pū material jara. Englis-mānōd tābōd sādimiz tiedō kōgināiga pālō.

Alf.Berthold.

Rāz yl kālād sūoli-miž.
(jatk)

Papier panub rīst sillō nei:iedōb piga kād panī kuordit papier ja 15 cm ju laiga ab ku rīst jamdit. Si-zāld pēdōn, nei iedtōt papier kaba-lōst nōtkub 1/4 kādkōrdin, siz pa-nub papier rīstō nei, ku nōktktōt jagu ūo puejō, 1/4 papierēst ūo yl rīst aigad yllyō, mis pierro kierōb

Fr.Bergman.

Līvli st mu id 18 bōd.
(jatk)

Miersō neiz laidī, kis, juondtōt julgōd kalamied - līvōd kādudōks, vōikslist lāinōdōks. Ilmō īrmō ne lekstō miermō, muidlōs tuftō aigō, koks ka veimi vol piški, piški.

Ab ūo klevamstiz kāndatō ammō muidlōs, sellist kāndatēmōst vōib, entšōn set kazatō rāz rāzin(pa rāzin).

Iraīl volmō set kakš pāvvō, aga vaga kalamied kyla ei minnōn iks-tōz armōks. Ku kuolmōz pāva ūomōg leksmō Iraild jara, siz ma vēl kōginā varstliz rou pālō, kis muidlōs nei lālamstiz dellōbōd entš jega pāvvist leibō. Jeddōpēn lädeō vol nei jōvist varstlō lōb bān lāb uddō vāndtōt kylad ja nānt piškit but-kōd pālō. Aga sydam podiz minnōn, ku vol laggōmōst armist rousti, kis lālams mūostabōd jeddōpēdōn sādō ja votšō ka sieldōmt entš jēngōd pierast. Tuodkōks ma vōib kitō, ku rikkōd Zemgal ja Idamā perimied nei smagas jelamizōs gurīdōkst. Nād, ideal roust nägtōks.

Paldīn, ku lum kōpkōd līndabōd, ku vālda lum kat katab mādō ja ku amsi pūolis um vaga, vaga arm, ma-satōb tierridi jōvasydamlist sō-

kaladōn knassō pālō. Siedavītō tiedsō äb ūo iedōmōst rist puojō ja pālō ymmargoutlimiz papier.

Um emin' suglimizi sūolidi, nägtōbōks:salin sūolō,kiv sūolō,mier sūolō ja munt.Salin sūolō sāb Sydam Eirop sūoližist ovatist.Sieda tieb pūdōks lōb emin' kōrdaliz ourtimiz. Sieda sūlō vōib tundō sīe pakand sullimizost, se um väggi pīentō ja pūdōz, ja ka veggi.Sūomōs sieda sūlō kalad sūolimizōs äb tund, aga saksad ja munt kalamie roust sīekōks springōbōd kałdi.Kiv sūolō um kūja ma sīzal lievdōt kabali sūolō.Sieda sūr̄sti kabalist mürāab ja sātōb mydōbōks.Sieda sūolō tūndōb lōbbō nādōb kabalist, mis sīes sūolōs lie-dab,sūolō um valdzik sinili ki ja lougō sulub.

Ama emin' kałdi sūolōb mier sūlōks.Sieda sāb,nei kui nim ka nāgitōb,mierstō.Mier sūolō um pūdzim kui kiv sūolō,aga äb ūo nei pūdōz, kui pūdōks tiedōt salin sūolō.Mier sūolō um valda rōski punliki,sūrd sumardōks ja sulub jōvist.

Laz sāgō ezmiz jōvam sūoldōt kallō,siz kalan um volmōst jedmōl sūolomēt verškōn ja jōvan.Kałdi um sāmōst jara sūolōm jedsō ,ku nānt jūs um nādōb ema piski vanaks ie-miz tēd.Ama emin' se tulub jeddō sōvvō lemmōs aigas,ku um emin' kałdi sūolomēt.Sūolō um āina,kis tievtōb aigas tapab bakterijā jara ja pidab paikōl nānt tye kala lejas,kui ka tieb piemdōks kala leja ja ändab

radōn,kīedi ma neiz nei veitō.O, kui knassō volks paldin' vōlda min-giz sīlma pilk vāldas rāndanaigas, sōbrad jūsō,kis sāl jelabōd.

Um von',sur von',muidlō siz,ku um ka pūtōks,umjōvist sien,kis sieda vōib!

Ābkutstōt kylali .

Siz,ku Irai kylac iz ūo vel iz skūoltubbō,iz Kestar ja Rākst kā-randidi,siz vol' rouvōn äb ūd Dū-nig muoizō,nāntōn vol' ka Šlitōr muoizō ja Irai pāpmuoizō lāmist tyezō.Ät lānōd kyl miedpūolist,kyl ka naist pūolist,emin' neitsōd,kīendōn um vond kyl vērbiksōmōst pāp-muoizō pagrōbs,kyl ka ammō ullist tyezō tiemōst.Tye ändajist ät von-nōd vagar' pāpjemandōks;pāp fīz um set mingiz kōr̄ neitsōdōks nālastōn, tyezō ta äb ūo pand tēdōl.

Siel aigal äb ūot vonnōd äb pāp-muoizō nūrmōd,äb ka munt tām pāikad nei sūrd,kui paldin';siz kyla kārā-mā um lānd pīga pāpmuoizō uksta sā-ni ja vana pāppōn um vond sur tye kyla tikidi kārandst ydōkēbal ulzō ajjōs.

Vālgants perimien um vond ūd ēi-gast kavaji boka ja ku pāp um tānd tegiž tikidi kārandst ulzō ajjō,siz

sien jōvvō makkō.

Sīlkidi vōib sūolō kādstiz:kū-ja sūolimizōks ja sūolviedkōks. kūjald sūolimi um sell'i:panāb sīlkōd kōrda pierro ristō ja ku kōrda um tāuz,siz reptab sūolō pālō,nei ūdst ūd jeddōpēdōn kūnts rist um tāuz.Tuorō kala nāgō pīnda kazizōs sūolō īrgōb sullō ja viedab ēntsta kala lejjō sizzōl.Kala lejast sūlō viedab ulzō vieta,kieta sāl um vastō 80%.

Sūolvietā,missōks kałdi sūolōb, vōib tiedō 25% višsōks, se um 100 kg sūolvieds um 75 kg vieta ja 25 kg sūolō.Ku sūolō vied sīzal um jara sullōn,siz veiž ūeb sang-dōks ja smagaks ja se kāndab ēnt's pālō azdi;sīe kāndamiz pierro včib aigō sūolvied višsōmt.Aż kala,pandōt sūlvied sizzōl,pīlōb sūolvied pālō,siz se um vis.Nei ūz vōib kałō ka naggōrōks.Aigimiz pierast ätō ka spetsialōd aigdōb glāzōd - a r e o m e t ö r d , kis nāgtōbōd sūolvied višsōmt.Naggōrōks ja kalaks sūolvied višsōmt kālōb set siz,ku äb ūo areometōrt ja äb tā sūolō ja yiete vaitō.Suolveiž viedab ēntsta lou-gō lōb kala nāgō sīe lejjō.Aż sūolō sullimi kōgin' aigō,siz kala sūolimi ka viedab ju kogin'.

(jatk mureid)

Tuoim pālab amdi,kis tākstō tulbiz nummōrōn midad kēratō,sā-tō kērad tuoimōn 10.märts sānō.

boka um astōn tämmōn vastō.Kyl pāp um sovaks ēntsta kaitson,ama sīeks um sānd boka pālišt käta ja pāppōn um vond dagarzpēdōn muoizō pūol kyppēmōst.Mits pāp um tāgīz kyppōn, set boka um lānd jeddōpedi,kūnts muolmōd ät vonnōd muoizō uks jūsō.Pāp um sānd kyl uksta vāldin' tōmbōm ja sizzōl kar-gōm,aga äb ūo joudōn uksta tegiž vizzō pānda,ku boka um jōva tund tagan tubbō.Ni pāppōn äb ūo mūdō pāl ūend,ku tuoist ukst ulzō rūoi-kō ja jettō boka tuba perimiekōks.Sakstyē neitsōdōn um vond abbōl lāmōst ja sīepierast,ku ät vōinōd ābkutstōt kylalist tubast ulzō sādō,um neitsōdōn sīe pāvan pūols ēdōgspūols ūdōg andtōt.

Neitsōd vol't kyl vitšlist,ku sait varald ūdōg jūr,aga,laz pāp-pōn volgō tikist ārmō,vōtiz Dū-nig izand kyla kārēmā pāpmuoizō ymmard jāra,nei ku ei pālō set kazzi,vezzi Imantlānka.

Ulzō āndaji Em.Štāler.
Tuoimō vōtab ēnt's pālō A.Štāler.

Pīkstōt "Hels.Akat.Heimokl."kē-ratōb mašin ja multigraf pālō, Jelgavā, Annas ielā N:r 14.